

PROGRAM PRIORYTETOWY

Tytuł programu:

Ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej

ZAKRES OGÓLNY

1. Cel programu

- 1) powstrzymanie procesu utraty różnorodności biologicznej i krajobrazowej, odtworzenie i wzbogacenie zasobów przyrody oraz skuteczne zarządzanie gatunkami i siedliskami (w tym rozpoznanie pojawiających się zagrożeń);
- 2) poprawa jakości środowiska na obszarze parków narodowych, poprzez zwiększenie efektywności energetycznej oraz ograniczenie emisji substancji szkodliwych i zanieczyszczeń, a także właściwą gospodarkę wodno – ściekową, w tym z wykorzystaniem wód opadowych.

2. Wskaźniki osiągnięcia celu

Stopień realizacji celu programu mierzony jest za pomocą wskaźników osiągnięcia celu pn.:

- 1) **powierzchnia siedlisk wspartych w zakresie uzyskania lepszego statusu ochrony**
Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu dla bezzwrotnych/zwrotnych form dofinansowania wynosi co najmniej **800 ha**;
- 2) **liczba gatunków zagrożonych, dla których wykonano działania ochronne bądź opracowano programy ochrony**
Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu dla bezzwrotnych/zwrotnych form dofinansowania wynosi co najmniej **75 szt.**;
- 3) **liczba gatunków inwazyjnych, dla których podjęto działania ograniczające ich negatywny wpływ** (w tym opracowano programy/wytyczne mające na celu ograniczenia ich presji)
Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu dla bezzwrotnych/zwrotnych form dofinansowania wynosi co najmniej **15 szt.**;
- 4) **powierzchnia obszarów chronionych, dla których zapewniono wzrost efektywności zarządzania** m.in. poprzez opracowanie planów ochrony i planów zadań ochronnych oraz tworzenie i aktualizację baz danych, w tym GIS
Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu dla bezzwrotnych/zwrotnych form dofinansowania wynosi co najmniej **760 000 ha**;
- 5) **liczba budynków publicznych objętych termomodernizacją**;
Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu dla bezzwrotnych/zwrotnych form dofinansowania osiągnięcia celu wynosi co najmniej **48 obiektów**;
- 6) **długość wybudowanej lub zmodernizowanej sieci kanalizacji sanitarnej (km)**;
Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu dla bezzwrotnych/zwrotnych form dofinansowania osiągnięcia celu wynosi co najmniej **11,5 km**.

3. Budżet

Budżet na realizację celu programu wynosi **do 177 215 tys. zł**, w tym:

- 1) dla bezzwrotnych form dofinansowania – do **144 715 tys. zł**,
- 2) dla zwrotnych form dofinansowania – do **32 500 tys. zł**

ZAKRES SZCZEGÓŁOWY

Część 1) Ochrona obszarów i gatunków cennych przyrodniczo

4. Okres wdrażania

Program realizowany będzie w latach 2024 - 2029, przy czym:

- 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą **do 31.12.2025 r.**
- 2) środki wydatkowane będą **do 31.12.2029 r.**

5. Terminy i sposób składania wniosków

Nabór wniosków odbywa się w trybie:

- 1) konkursowym;
- 2) ciągłym.

Terminy, sposób składania i rozpatrywania wniosków określone zostaną odpowiednio w ogłoszeniu o naborze lub w regulaminie naboru, które zamieszczane będą na stronie internetowej NFOŚiGW.

6. Koszty kwalifikowane

- 1) okres kwalifikowalności kosztów od 01.01.2023 r. do 30.09.2029 r. w którym to poniesione koszty mogą być uznane za kwalifikowane (z zastrzeżeniem zgodności z zasadami udzielania pomocy publicznej);
- 2) koszty kwalifikowane - zgodnie z „Wytycznymi w zakresie kosztów kwalifikowanych”, z zastrzeżeniem, że:
  - a) koszty zarządzania przedsięwzięciem:
    - koszty bezpośrednie, związane z zarządzaniem przedsięwzięciem - do 7% kosztów kwalifikowanych projektu,
    - koszty nadzoru inwestorskiego – do 2 % wartości inwestycji objętych nadzorem inwestorskim w przypadku umów ryczałtowych na ich wykonanie i do 2,5% wartości inwestycji rozliczanych na podstawie kosztorysów powykonawczych,
  - b) koszt nabycia nieruchomości/praw do nieruchomości kwalifikowany wyłącznie w parkach narodowych, w ramach wykonania prawa pierwokupu lub zakupu terenów/gruntów o szczególnych walorach przyrodniczych czy też kluczowych nieruchomości dla racjonalnego zarządzania parkiem narodowym, a także gruntów gdzie sytuacja życiowa prywatnych właścicieli wymaga szybkiego wykupu, w tym nieruchomości zabudowanych, pod warunkiem, że budynki i budowle zostaną przeznaczone do rozbiórki lub wykorzystane do celów statutowych parku narodowego,
  - c) w przypadku przedsięwzięć dotyczących przeciwdziałania rozprzestrzenianiu zagrożeń oraz odtwarzania zasobów przyrodniczych i krajobrazowych, a także urządzeń i obiektów służących ochronie tych zasobów, zniszczonych w wyniku klęsk żywiołowych lub katastrof ekologicznych, kwalifikowane będą wyłącznie koszty:
    - zakupu sprzętu i wyposażenia służącego do prowadzenia akcji ratunkowej, przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się zagrożeń oraz usuwania jego skutków, a także stworzenie warunków do jego przetrzymywania,
    - prac i zakupów związanych bezpośrednio z prowadzoną akcją ratunkową, usuwaniem powstałych szkód i odtwarzaniem utraconych zasobów przyrodniczych czy też pełnionej przez nie funkcji,
    - związane z monitoringiem (zakupy sprzętu i wyposażenia oraz prace) w zakresie przeciwdziałania wystąpieniu zjawisk klęskowych lub katastrof naturalnych oraz usuwania ich skutków,
  - d) koszty prac związanych z prowadzeniem monitoringu kwalifikowane będą wyłącznie w ramach monitoringu obszarów Natura 2000, parków narodowych i rezerwatów przyrody,

wynikającego z ustanowionych planów ochrony i planów zadań ochronnych, realizowanego przez nadzorującego obszar Natura 2000, kierującego parkiem narodowym lub sprawującego nadzór nad rezerwatem przyrody, jak również kwalifikowane będą koszty prowadzenia monitoringu procesów przyrodniczych w lasach doświadczalnych o funkcji naukowo-dydaktycznej,

- e) koszty zakupu specjalistycznego sprzętu i wyposażenia laboratoryjnego/badawczego kwalifikowane będą wyłącznie na potrzeby niezbędnych analiz pod kątem zachowania lub przywracania oraz oceny stanu ekosystemów i występujących w nich gatunków,
  - f) koszty oceny efektów realizowanych działań, kwalifikowane będą wyłącznie w ramach przedsięwzięć z zakresu czynnej ochrony gatunków i siedlisk, w tym związanych ze zwalczaniem gatunków inwazyjnych - do wysokości 10% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia, pod warunkiem, że ocena efektów dotyczy wyłącznie działań wcześniejszych, mających wpływ na realizowane przedsięwzięcia oraz działań realizowanych w ramach tych przedsięwzięć,
  - g) koszty zakupu sprzętu do prac pielęgnacyjnych w zabytkowych parkach i ogrodach będą kwalifikowane wyłącznie w ramach przedsięwzięć dotyczących prac rewitalizacyjnych i konserwatorskich jako ich integralny element, odnoszący się swym zakresem do działań realizowanych w ramach tych przedsięwzięć bądź powodujących rezygnację przez wnioskodawcę z zamówień/zleceń/usług zewnętrznych,
  - h) koszty prac i zakupów dotyczące ciągów komunikacyjnych (alejek), oraz obiektów małej architektury zabytkowych parków i ogrodów, w tym elementów związanych z edukacją przyrodniczą, będą kwalifikowane wyłącznie gdy beneficjentem jest park narodowy lub ponadgimnazjalna szkoła leśna prowadzona przez Ministra Klimatu i Środowiska, do wysokości 60 % kosztu kwalifikowanego przedsięwzięcia; w pozostałych przypadkach koszty te będą kwalifikowane do wysokości 40 % kosztu kwalifikowanego przedsięwzięcia, o ile służyć będą nowoczesnym formom edukacji ekologicznej, realizowanej w wyniku prac rewitalizacyjnych oraz wzmacniać będą współczesną misję zabytkowego parku w obszarze jego publicznego udostępniania i wzbogacania tej misji o tematykę ekologiczną, współdziałającą z przesłaniem historycznym, zabytkowym i kulturowym,
  - i) nie będą kwalifikowane koszty zakupu samochodów, quadów i pojazdów jednośladowych, za wyjątkiem pojazdów ze specjalistycznym wyposażeniem, służącym ochronie przeciwpożarowej bądź ograniczaniu antropopresji w parkach narodowych;
- 3) wnioskodawca w celu udokumentowania/uzasadnienia planowanych kosztów realizacji przedsięwzięcia przedstawi:
- a) kosztorys inwestorski
lub
  - b) trzy oferty z badania rynku lub min. 1 w przypadku braku większej ilości potencjalnych wykonawców; badanie rynku powinno być przeprowadzone z podaniem kryteriów wyboru
lub
  - c) szczegółowe uzasadnienie wysokości kosztów przewidzianych do poniesienia (szczegółowa kalkulacja kosztu realizowanych prac).

7. Formy i warunki udzielenia dofinansowania

Dofinansowanie, o którym mowa w niniejszej części programu priorytetowego nie dotyczy Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FENIKS) oraz Programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej na lata 2021-2027 (FEPW). Projekty realizowane w Programie Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FENIKS) oraz Programie Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej na lata 2021-2027 (FEPW) współfinansowane będą w ramach odrębnego programu priorytetowego.

7.1 Formy dofinansowania

- 1) dotacja;
- 2) przekazanie środków;
- 3) pożyczka, w tym pożyczka przeznaczona na zachowanie płynności finansowej przedsięwzięć współfinansowanych ze środków zagranicznej pomocy bezzwrotnej.

7.2 Intensywność dofinansowania

- 1) dofinansowanie w formie dotacji do 100% kosztów kwalifikowanych, przy czym:
  - a) dla przedsięwzięć dotyczących wykupu nieruchomości (w tym realizowanych na zasadzie pierwokupu) realizowanych przez parki narodowe na rzecz Skarbu Państwa lub parku narodowego, dofinansowanie w formie dotacji wynosi do 100% kosztów kwalifikowanych;
  - b) dla przedsięwzięć dotyczących przeciwdziałania rozprzestrzenianiu zjawisk kłęskowych oraz odtwarzania zasobów przyrodniczych i krajobrazowych a także urządzeń i obiektów służących ochronie tych zasobów, zniszczonych w wyniku kłesk żywiołowych lub katastrof naturalnych ujętych w poz. 6.2).c) niniejszego programu, dofinansowanie w formie dotacji wynosi do 100% kosztów kwalifikowanych;
  - c) dla przedsięwzięć dotyczących aktualizacji posiadanych licencji oprogramowania GIS, dofinansowanie w formie dotacji wynosi do 75% kosztów kwalifikowanych;
  - d) dla przedsięwzięć dotyczących opracowania audytów krajobrazowych dofinansowanie w formie dotacji wynosi do 50% kosztów kwalifikowanych;
  - e) dla pozostałych przedsięwzięć dofinansowanie w formie dotacji wynosi do 90% kosztów kwalifikowanych;
- 2) dofinansowanie w formie przekazania środków na realizację zadań państwowych jednostek budżetowych do 100% kosztów kwalifikowanych;
- 3) dofinansowanie w formie pożyczki - uzupełnienie wkładu własnego do 100% kosztów kwalifikowanych;
- 4) dofinansowanie w formie pożyczki przeznaczonej na zachowanie płynności finansowej przedsięwzięć współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej nie może przekraczać niewypłaconej kwoty środków Unii Europejskiej (bądź jej równowartości w przypadku dofinansowania udzielonego w euro).

7.3 Warunki dofinansowania

- 1) ogólne warunki dofinansowania:
  - a) w przypadku, gdy dofinansowanie stanowi pomoc publiczną, będzie ono udzielane zgodnie z regulacjami dotyczącymi pomocy publicznej,
  - b) pożyczka nie podlega umorzeniu;
- 2) warunki udzielenia dotacji:
  - a) minimalny koszt kwalifikowany przedsięwzięcia na etapie składania wniosku wynosi 100 tys. zł, z wyłączeniem przedsięwzięć dotyczących:
    - wykupu nieruchomości realizowanych przez parki narodowe,
    - przedsięwzięć dotyczących przeciwdziałania rozprzestrzenianiu zjawisk kłęskowych oraz odtwarzania zasobów przyrodniczych i krajobrazowych a także urządzeń i obiektów służących ochronie tych zasobów, zniszczonych w wyniku kłesk żywiołowych lub katastrof naturalnych;
- 3) warunki udzielenia pożyczki:
  - a) kwota pożyczki: od 40 tys. zł, z zastrzeżeniem poziomu intensywności dofinansowania określonego w programie,
  - b) oprocentowanie: WIBOR 3M, nie mniej niż 1 % w skali roku. Odsetki z tytułu oprocentowania spłacane są na bieżąco w okresach kwartalnych. Pierwsza spłata na koniec kwartału kalendarzowego, następującego po kwartale, w którym wypłacono pierwszą transzę środków,
  - c) okres finansowania: pożyczka może być udzielona na okres nie dłuższy niż 15 lat. Okres finansowania jest liczony od daty planowanej wypłaty pierwszej transzy pożyczki do daty planowanej spłaty ostatniej raty kapitałowej,

- d) okres karencji: przy udzielaniu pożyczki może być stosowana karencja w spłacie rat kapitałowych liczona od daty wypłaty ostatniej transzy pożyczki do daty spłaty pierwszej raty kapitałowej, lecz nie dłuższa niż 12 miesięcy od daty zakończenia realizacji przedsięwzięcia;
- 4) warunki udzielenia pożyczki, przeznaczonej na zachowanie płynności finansowej przedsięwzięć współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej:
- a) kwota pożyczki: od 40 tys. zł, z zastrzeżeniem poziomu intensywności dofinansowania określonego w programie,
- b) oprocentowanie: WIBOR 3M + 25 punktów bazowych nie mniej niż 1,5% w skali roku. Odsetki z tytułu oprocentowania spłacane są na bieżąco w okresach kwartalnych. Pierwsza spłata na koniec kwartału kalendarzowego, następującego po kwartale, w którym wypłacono pierwszą transzę środków,
- c) okres finansowania: nie dłużej niż 2 lata od daty zakończenia realizacji projektu,
- d) karencja: bez karencji,
- e) termin spłaty: 7 dni od daty wpływu środków Unii Europejskiej na rachunek pożyczkobiorcy, a w przypadku braku wpływu tych środków, nie dłużej niż do końca okresu finansowania;
- 5) sposób przekazywania środków państwowym jednostkom budżetowym określa rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, a w zakresie tam nieuregulowanym, stosuje się odpowiednio Zasady udzielania dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (z wyłączeniem § 2 ust. 3 pkt 1) oraz kryteria wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

7.4 Beneficjenci

- 1) parki narodowe;
- 2) jednostki samorządu terytorialnego i ich związki, stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, parki krajobrazowe i ich zespoły;
- 3) uczelnie wyższe;
- 4) organizacje pozarządowe,
- 5) jednostki organizacyjne PGL Lasy Państwowe;
- 6) podmioty będące właścicielem, użytkownikiem wieczystym lub zarządcą: zabytkowych parków i ogrodów, ośrodków rehabilitacji zwierząt i azyli dla zwierząt oraz ogrodów specjalistycznych;
- 7) państwowe jednostki budżetowe, których ustawowe zadania wpisują się w cele programu priorytetowego określone w ust. 1, a w szczególności Generalna i regionalne dyrekcje ochrony środowiska oraz ponadgimnazjalne szkoły leśne prowadzone przez Ministra Klimatu i Środowiska;
- 8) jednostki naukowe w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki;
- 9) Polski Związek Łowiecki;
- 10) podmioty będące właścicielem, użytkownikiem wieczystym lub zarządcą obszarów na których znajdują się tereny podlegające ochronie i dla których na podstawie art. 19 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1478,) ustanowiono plan ochrony bądź plany zadań ochronnych;
- 11) Polski Związek Wędkarski

W przypadku, gdy podmioty składające wniosek o dofinansowanie nie są właścicielem, użytkownikiem wieczystym lub zarządcą obszaru lub obiektu, którego dotyczy przedsięwzięcie, konieczna jest zgoda właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy na realizację zadań wchodzących w zakres przedsięwzięcia.

7.5 Rodzaje przedsięwzięć

Zarząd, kierując się zasadą niewypierania środków UE, wybiera rodzaje przedsięwzięć oraz beneficjentów objęte poszczególnymi naborami spośród wskazanych w art. 400a ust. 1 pkt 5, 16, 19, 19a, 25a-30, 35, 36, 38-40 i 42 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska:

- 1) wspomaganie realizacji zadań modernizacyjnych i inwestycyjnych, służących ochronie środowiska;
  - 2) wspomaganie systemów gromadzenia i przetwarzania danych związanych z dostępem do informacji o środowisku;
  - 3) przeciwdziałanie klęskom żywiołowym i likwidowanie ich skutków dla środowiska;
  - 4) opracowanie audytów krajobrazowych;
  - 5) działania związane z utrzymaniem i zachowaniem parków oraz ogrodów, będących przedmiotem ochrony na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
  - 6) opracowywanie planów ochrony dla obszarów podlegających ochronie na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz prowadzenie monitoringu przyrodniczego;
  - 7) przedsięwzięcia związane z ochroną i przywracaniem chronionych gatunków roślin lub zwierząt;
  - 8) przedsięwzięcia związane z ochroną przyrody, w tym urządzenie i utrzymanie terenów zieleni, zadrzewień, zakrzewień oraz parków;
  - 9) zadania związane ze zwiększaniem lesistości kraju oraz zapobieganiem szkodom w lasach i likwidacją tych szkód, spowodowanych przez czynniki biotyczne i abiotyczne;
  - 10) opracowywanie i wdrażanie nowych technik i technologii w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w szczególności dotyczących ograniczania emisji i zużycia wody, a także efektywnego wykorzystywania paliw;
  - 11) wydatki na nabywanie, utrzymanie, obsługę i zabezpieczenie specjalistycznego sprzętu i urządzeń technicznych, służących wykonywaniu działań na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej;
  - 12) współfinansowanie projektów inwestycyjnych, kosztów operacyjnych i działań realizowanych z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej niepodlegających zwrotowi;
  - 13) przygotowywanie dokumentacji przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, które mają być współfinansowane ze środków pochodzących z Unii Europejskiej, niepodlegających zwrotowi;
  - 14) współfinansowanie projektów inwestycyjnych, kosztów operacyjnych i działań realizowanych z udziałem środków bezzwrotnych pozyskiwanych w ramach współpracy z organizacjami międzynarodowymi oraz współpracy dwustronnej;
  - 15) inne zadania służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej, wynikające z zasady zrównoważonego rozwoju i zgodne z polityką ochrony środowiska;
  - 16) zapobieganie wprowadzaniu do środowiska i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się w środowisku inwazyjnych gatunków obcych w rozumieniu art. 3 pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Dz. Urz. UE L 317 z 04.11.2014, str. 35, z późn. zm.;
- w zakresie zgodnym z celem programu, określonym w ust. 1.

8. Szczegółowe kryteria wyboru przedsięwzięć

KRYTERIA DOSTĘPU

Lp.	Nazwa kryterium	TAK	NIE
1.	Wniosek jest złożony w terminie określonym w regulaminie naboru/konkursu*)		
2.	Wniosek jest złożony na obowiązującym formularzu i w wymaganej formie		
3.	Wniosek jest kompletny i prawidłowo podpisany, wypełniono wszystkie wymagane pola formularza wniosku oraz dołączono wszystkie wymagane załączniki		
4.	Wnioskodawca mieści się w katalogu Beneficjentów, określonym w programie priorytetowym*)		

5.	W ciągu ostatnich 3 lat przed dniem złożenia wniosku NFOŚiGW nie wypowiedział Wnioskodawcy lub nie rozwiązał z nim umowy o dofinansowanie – za wyjątkiem rozwiązania za porozumieniem stron – z przyczyn leżących po stronie Wnioskodawcy		
6.	Wnioskodawca wywiązuje się z zobowiązań publicznoprawnych na rzecz NFOŚiGW, właściwych organów, czy też podmiotów		
7.	Wnioskodawca wywiązuje się z zobowiązań cywilnoprawnych na rzecz NFOŚiGW		
8.	Cel i rodzaj przedsięwzięcia jest zgodny z programem priorytetowym ^{*)}		
9.	Realizacja przedsięwzięcia nie jest zakończona przed dniem złożenia wniosku		
10.	Okres realizacji przedsięwzięcia i wypłaty dofinansowania są zgodne z programem priorytetowym		
11.	Forma i intensywność wnioskowanego dofinansowania jest zgodna z programem priorytetowym ^{*)}		
12.	Podpisana umowa o dofinansowanie przedsięwzięcia, w której Wnioskodawca jest beneficjentem lub współbeneficjentem dofinansowania ze środków Unii Europejskiej lub pozyskiwanych w ramach współpracy z organizacjami międzynarodowymi oraz współpracy dwustronnej (<i>nie ma zastosowania do przedsięwzięć realizowanych bez udziału środków zagranicznych</i>).		

^{*)} szczegółowe wymagania dotyczące spełnienia kryterium może zawierać ogłoszenie o naborze/konkursie

KRYTERIA JAKOŚCIOWE PUNKTOWE

Lp.	NAZWA KRYTERIUM	ILOŚĆ PUNKTÓW	WAGA	WYNIK OCENY (uzyskana liczba pkt x waga)
I.	ZASADNOŚĆ REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA			
1.	Ocena planowanego efektu ekologicznego – wpływ na realizację wskaźników programu priorytetowego	0 3 4 5	2	max 10 pkt
<p>Zasady oceny:</p> <p>0 pkt– przedsięwzięcie nie przyczyni się do zrealizowania żadnego wskaźnika osiągnięcia celu programu priorytetowego,</p> <p>3pkt– przedsięwzięcie przyczyni się do zrealizowania jednego wskaźnika osiągnięcia celu programu priorytetowego,</p> <p>4 pkt– przedsięwzięcie przyczyni się do zrealizowania dwóch wskaźników osiągnięcia celu programu priorytetowego,</p> <p>5 pkt– przedsięwzięcie przyczyni się do zrealizowania trzech lub więcej wskaźników osiągnięcia celu programu priorytetowego.</p> <p>Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) powoduje odrzucenie wniosku</p>				
2.	Ranga ochrony obszaru / gatunku, którego dotyczy przedsięwzięcie (> 50% kosztów przedsięwzięcia dotyczy ochrony tego obszaru/ gatunku)	0 1 2 3 4 5	2	max 10 pkt
<p>Zasady oceny:</p> <p>0 pkt – pozostałe,</p>				

1 pkt – obszar objęty inną formą ochrony przyrody, lasy ochronne, gatunek nieobjęty ochroną gatunkową,
2 pkt – Leśny Kompleks Promocyjny,
3 pkt – park krajobrazowy, obiekt wpisany do rejestru zabytków, gatunek objęty ochroną gatunkową lub będący przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, województwo w przypadku audytu krajobrazowego, lasy doświadczalne o funkcji naukowo-dydaktycznej,
4 pkt – międzynarodowy rezerwat biosfery UNESCO MAB (ang. Man and the Biosphere, pol. Człowiek i biosfera), obszar chroniony na podstawie Konwencji Ramsarskiej, obszar chroniony posiadający Dyplom Rady Europy na podstawie Konwencji Berneńskiej, obszar Natura 2000, obiekt objęty ochroną w formie pomnika historii, gatunek będący przedmiotem zainteresowania Wspólnoty o znaczeniu priorytetowym,
5 pkt – park narodowy, rezerwat przyrody, obiekt światowego dziedzictwa UNESCO, gatunek z polskiej czerwonej księgi/czerwonej listy lub z listy roślin lub zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym (zgodnie z aktualnym rozporządzeniem MŚ) lub z wykazu UE zawierającego inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla Unii.

Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) nie powoduje odrzucenia wniosku.

3.	Priorytet przedsięwzięcia	0	4	max 20 pkt
		2		
		3		
		4		
		5		

Zasady oceny:

0 pkt – pozostałe,

2pkt – inne zadania służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej, wynikające z zasady zrównoważonego rozwoju i zgodne z polityką ochrony środowiska, w tym urządzenie i utrzymanie terenów zieleni, zadrzewień, zakrzewień oraz parków,

3 pkt – wspomaganie systemów gromadzenia i przetwarzania danych związanych z dostępem do informacji o środowisku, prowadzenie monitoringu przyrodniczego, zakup specjalistycznego sprzętu i wyposażenia laboratoryjnego/badawczego na potrzeby niezbędnych analiz przyrodniczych, zadania związane ze zwiększaniem lesistości kraju oraz zapobieganiem szkodom w lasach i likwidacją tych szkód, spowodowanych przez czynniki biotyczne i abiotyczne, przeciwdziałaniem szkodom powodowanym przez gatunki chronione wymienione w art. 126 ustawy o ochronie przyrody, ośrodki rehabilitacji zwierząt podlegających ochronie, azyle, ograniczenie antropopresji w parkach narodowych poprzez ukierunkowanie ruchu turystycznego;

4 pkt – opracowanie dokumentów planistycznych (planów ochrony lub planów zadań ochronnych oraz programów ochrony gatunków) dla obszarów i gatunków roślin, zwierząt i grzybów podlegających ochronie na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, opracowanie audytów krajobrazowych, przygotowywanie dokumentacji przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, które mają być współfinansowane ze środków pochodzących z Unii Europejskiej, niepodlegających zwrotowi lub pozyskiwanych w ramach współpracy z organizacjami międzynarodowymi oraz współpracy dwustronnej, zapobieganie pojawianiu się i rozprzestrzenianiu na obszarach chronionych gatunków obcych, działania związane z utrzymaniem i zachowaniem parków, ogrodów oraz alej drzew będących przedmiotem ochrony na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, modernizacja ogrodów specjalistycznych,

5 pkt – przedsięwzięcia związane z przywracaniem chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów lub ochroną czynną wynikającą z obowiązujących planów i programów ochrony, przeciwdziałanie kłęskom żywiołowym i likwidowanie ich skutków dla środowiska, zwalczanie gatunków inwazyjnych, wykup nieruchomości w parkach narodowych, hodowla zachowawcza/rezerwatowa pierwotnych ras zwierząt użytkowych.

Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) powoduje odrzucenie wniosku

4.	Konieczność i pilność realizacji przedsięwzięcia z punktu widzenia wpływu na przedmiot ochrony (potwierdzona przez właściwy organ nadzorujący)	0	2	max 10 pkt
		2		
		4		
		4		
		5		

Zasady oceny:

0 pkt – niepodjęcie realizacji przedsięwzięcia w planowanym terminie nie będzie miało niekorzystnego wpływu na stan przedmiotu ochrony lub obiektu, którego dotyczy przedsięwzięcie,

2 pkt – niepodjęcie realizacji przedsięwzięcia w planowanym terminie spowoduje pogorszenie stanu zachowania przedmiotu ochrony lub obiektu, bądź przyczyni się do utrzymania istniejącego złego stanu przedmiotu ochrony lub obiektu, którego dotyczy przedsięwzięcie,
4 pkt – niepodjęcie realizacji przedsięwzięcia w planowanym terminie może zagrozić istnieniu przedmiotu ochrony lub obiektu, bądź spowoduje niewywiązanie się z realizacji zapisów dokumentów krajowych (ustawy, rozporządzenia RM lub ministra właściwego ds. środowiska, obowiązujących strategii),
5 pkt – niepodjęcie realizacji przedsięwzięcia w planowanym terminie w wysokim stopniu zagraża istnieniu przedmiotu ochrony lub obiektu, bądź spowoduje niewywiązanie się strony polskiej z podjętych zobowiązań międzynarodowych, zwalczanie gatunków inwazyjnych.

*Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) **nie powoduje odrzucenia wniosku***

Suma punktów w obszarze I (minimalny próg wymagany dla pozytywnej oceny w ramach obszaru wynosi 60% możliwych do uzyskania punktów)	50
---	-----------

II.	WYKONALNOŚĆ PRZEDSIĘWZIĘCIA			
1.	Ocena uzasadnienia wyboru przyjętego rozwiązania/technologii (w tym ocena analizy alternatywnych rozwiązań)	0 2 4 5	1	max 5 pkt

Zasady oceny:

0 pkt – nie przeprowadzono analizy alternatywnych rozwiązań osiągnięcia celu przedsięwzięcia lub przeprowadzona analiza nie potwierdza uzasadnienia wariantu wybranego do realizacji,

2 pkt – przeprowadzono analizę alternatywnych rozwiązań osiągnięcia celu przedsięwzięcia, jednakże nie rozważono rozwiązań najbardziej korzystnych środowiskowo czy ekonomicznie,

4pkt – przeprowadzono analizę alternatywnych rozwiązań osiągnięcia celu przedsięwzięcia - wybrany do realizacji wariant nie jest optymalny – można zaproponować rozwiązanie bardziej uzasadnione środowiskowo czy ekonomicznie,

5 pkt – przeprowadzono analizę alternatywnych rozwiązań osiągnięcia celu przedsięwzięcia - wybrano do realizacji wariant optymalny.

*Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) **powoduje odrzucenie wniosku***

2.	Ocena realności wdrożenia przyjętego rozwiązania	0 1 4 5	2	max 10 pkt
----	--	------------------	---	------------

Zasady oceny:

0 pkt – wnioskodawca nie posiada wszystkich projektów lub metodyk i nie uzyskał wszystkich niezbędnych dla realizacji przedsięwzięcia pozwoleń i decyzji, oraz nie przedstawił realistycznego harmonogram ich uzyskania; nie jest realne osiągnięcie efektów rzeczowego i ekologicznego,

1 pkt – wnioskodawca nie posiada wszystkich projektów lub metodyk i nie uzyskał wszystkich niezbędnych dla realizacji projektu pozwoleń i decyzji, jednak przedstawił realistyczny harmonogram ich uzyskania. Realne jest osiągnięcie efektów rzeczowego i ekologicznego oraz utrzymanie trwałości rzeczowej i ekologicznej, realistyczny harmonogram wdrażania,

4 pkt – wnioskodawca posiada wszystkie projekty lub metodyki, natomiast nie uzyskał jeszcze wszystkich niezbędnych dla realizacji projektu pozwoleń i decyzji, jednak przedstawił realistyczny harmonogram ich uzyskania. Realne jest osiągnięcie efektów rzeczowego i ekologicznego oraz utrzymanie trwałości rzeczowej i ekologicznej, realistyczny harmonogram wdrażania,

5 pkt – wnioskodawca posiada wszystkie, niezbędne dla realizacji projektu pozwolenia, decyzje, projekty, metodyki; realne jest osiągnięcie efektów rzeczowego i ekologicznego oraz utrzymanie trwałości rzeczowej i ekologicznej, realistyczny harmonogram wdrażania.

*Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) **powoduje odrzucenie wniosku.***

3.	Ocena przygotowania instytucjonalnego do wdrożenia przyjętego rozwiązania (dotyczy również podmiotu upoważnionego do ponoszenia kosztów)	0 1 3 4 5	1	max 5 pkt
----	---	-----------------------	---	-----------

Zasady oceny:

0 pkt – wnioskodawca w ciągu ostatnich 5 lat nie koordynował realizacji lub nie brał udziału w realizacji żadnego przedsięwzięcia o tematyce zbliżonej do objętej wnioskiem lub o podobnym sposobie realizacji,

1 pkt – doświadczenie we wdrażaniu przedsięwzięć w ciągu ostatnich 5 lat obejmuje koordynację lub udział w realizacji jednego przedsięwzięcia o podobnym sposobie realizacji,

3 pkt – doświadczenie we wdrażaniu przedsięwzięć w ciągu ostatnich 5 lat obejmuje koordynację więcej niż jednego przedsięwzięcia o podobnym sposobie realizacji,

4 pkt – doświadczenie we wdrażaniu przedsięwzięć w ciągu ostatnich 5 lat obejmuje koordynację jednego przedsięwzięcia z dziedziny objętej wnioskiem,

5 pkt – doświadczenie we wdrażaniu przedsięwzięć w ciągu ostatnich 5 lat obejmuje koordynację więcej niż jednego przedsięwzięcia z dziedziny objętej wnioskiem.

Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) **nie powoduje odrzucenia wniosku**

Suma punktów w obszarze II

(minimalny próg wymagany dla pozytywnej oceny w ramach obszaru wynosi 60% możliwych do uzyskania punktów)

20

III. EFEKTYWNOŚĆ KOSZTOWA				
1.	Ocena niezbędności zakresu przedsięwzięcia dla osiągnięcia efektu ekologicznego	0 2 4 5	4	max 20 pkt

Zasady oceny:

0 pkt – do 70 % zaplanowanych kosztów kwalifikowanych stanowią koszty niezbędne dla osiągnięcia efektu ekologicznego przedsięwzięcia i bezpośrednio związane z jego realizacją, uzasadnione i szczegółowo skalkulowane z podaniem kosztów jednostkowych,

2 pkt – ponad 70 % zaplanowanych kosztów kwalifikowanych stanowią koszty niezbędne dla osiągnięcia efektu ekologicznego przedsięwzięcia i bezpośrednio związane z jego realizacją, uzasadnione i szczegółowo skalkulowane z podaniem kosztów jednostkowych,

4 pkt – ponad 85 % zaplanowanych kosztów kwalifikowanych stanowią koszty niezbędne dla osiągnięcia efektu ekologicznego przedsięwzięcia i bezpośrednio związane z jego realizacją, uzasadnione i szczegółowo skalkulowane z podaniem kosztów jednostkowych,

5 pkt – całość zaplanowanych kosztów kwalifikowanych stanowią koszty niezbędne dla osiągnięcia efektu ekologicznego przedsięwzięcia i bezpośrednio związane z jego realizacją, uzasadnione i szczegółowo skalkulowane z podaniem kosztów jednostkowych,

Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) **powoduje odrzucenie wniosku**

2.	Ocena wysokości kosztów pod warunkiem zaakceptowania ich kwalifikowalności w poszczególnych kategoriach (koszty przeciętne to koszty wynikające z tabeli standaryzowanych kosztów jednostkowych, powszechnie obowiązujących cenników lub w przypadku braku takowych z ofert rozeznania rynku dostawców i wykonawców).	0 1 4 5	2	max 10 pkt
----	--	------------------	---	------------

Zasady oceny:

<p>0 pkt – koszt uzyskania planowanego efektu (rzeczowego/ekologicznego) jest wysoki (powyżej 120% kosztów przeciętnych) i nieuzasadniony w kontekście spodziewanych korzyści środowiskowych,</p> <p>1 pkt – koszt uzyskania planowanego efektu (rzeczowego/ekologicznego) jest wysoki (powyżej 120% kosztów przeciętnych) lecz uzasadniony w kontekście spodziewanych korzyści środowiskowych lub koszt uzyskania planowanego efektu (rzeczowego/ekologicznego) jest zbyt niski (poniżej 60 % kosztów przeciętnych) i obciążony ryzykiem nieosiągnięcia planowanych korzyści środowiskowych,</p> <p>4 pkt – koszt uzyskania planowanego efektu (rzeczowego/ekologicznego) jest przeciętny w kontekście spodziewanych korzyści środowiskowych (powyżej 80% do 120% kosztów przeciętnych),</p> <p>5 pkt – koszt uzyskania planowanego efektu (rzeczowego/ekologicznego) jest niski (do 80% kosztów przeciętnych) w kontekście spodziewanych korzyści środowiskowych i jednocześnie pozwalający na osiągnięcie planowanego efektu.</p> <p><i>Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) powoduje odrzucenie wniosku.</i></p>	
<p>Suma punktów w obszarze III (minimalny próg wymagany dla pozytywnej oceny w ramach obszaru wynosi 60% możliwych do uzyskania punktów)</p>	30
<p>Suma punktów z oceny w obszarach I-III</p>	100
<p>Liczba punktów, jakie otrzymało przedsiębiorstwo w ramach oceny kryteriów horyzontalnych (jeżeli dotyczy)</p>	
<p>Ocena łączna – suma punktów z poszczególnych obszarów tematycznych i kryteriów horyzontalnych (minimalny próg wymagany dla pozytywnej oceny przedsięwzięcia wynosi 60 punktów)</p>	

KRYTERIA JAKOŚCIOWE DOPUSZCZAJĄCE

Lp.	NAZWA KRYTERIUM	TAK	NIE
I.	OCENA FINANSOWA (o ile dotyczy)		
1.	Analiza dotychczasowej sytuacji finansowej Wnioskodawcy.		
<p><i>Zasady oceny:</i></p> <p>Ocena przeprowadzana jest na podstawie zweryfikowanych przez NFOŚiGW danych finansowych przedstawionych we wniosku (wraz z załącznikami) zgodnie z <i>Metodyką oceny finansowej wniosku o dofinansowanie</i>. Kryterium jest oceniane pozytywnie o ile z oceny wynika, iż Wnioskodawca nie znajduje się w złej sytuacji finansowej.</p> <p><i>Negatywna ocena kryterium nie powoduje odrzucenia wniosku o ile ocena kryterium nr 2 jest pozytywna</i></p>			
2.	Analiza prognozowanej sytuacji finansowej Wnioskodawcy – w tym analiza wykonalności i trwałości finansowej.		
<p><i>Zasady oceny:</i></p> <p>Ocena przeprowadzana jest na podstawie zweryfikowanych przez NFOŚiGW danych finansowych przedstawionych we wniosku (wraz z załącznikami) zgodnie z <i>Metodyką oceny finansowej wniosku o dofinansowanie</i>. Kryterium jest oceniane pozytywnie o ile z oceny prognozowanej sytuacji finansowej Wnioskodawcy wynika, iż nie znajduje się on w złej sytuacji finansowej i jest w stanie zapewnić wykonalność i trwałość finansową oraz zbilansowanie źródeł finansowania projektu.</p> <p><i>Negatywna ocena kryterium powoduje odrzucenie wniosku niezależnie od wyników oceny kryterium nr 1</i></p>			
II.	OCENA DOPUSZCZALNOŚCI POMOCY PUBLICZNEJ (o ile dotyczy)		
1.	Dopuszczalność pomocy publicznej zgodnie z przepisami o pomocy publicznej		

Zasady oceny:

Ocena dopuszczalności i intensywności wnioskowanej pomocy publicznej pod kątem jej zgodności z warunkami określonymi we właściwych przepisach o pomocy publicznej

Negatywna ocena kryterium powoduje odrzucenie wniosku

KRYTERIA HORYZONTALNE

Lp.	Nazwa kryterium	TAK/NIE	Liczba punktów
1.	Przedsięwzięcie przyczynia się do zwiększania świadomości ekologicznej przez edukowanie i informowanie jego odbiorców oraz interesariuszy o efekcie ekologicznym przedsięwzięcia (KEEP).		5
<i>Zasady oceny: Weryfikacja w zakresie spełnienia przez wniosek wymagań zawartych w Zasadach oceny kryterium KEEP.</i>			
<i>Negatywna ocena kryterium powoduje, że nie przyznawane są dodatkowe punkty</i>			
Suma punktów uzyskanych w ramach oceny kryteriów horyzontalnych			5

Wnioski o pożyczkę dotyczące przedsięwzięć współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej niepodlegających zwrotowi lub pozyskiwanych w ramach współpracy z organizacjami międzynarodowymi oraz współpracy dwustronnej, podlegają ocenie tylko wg kryteriów dostępu oraz kryteriów jakościowych dopuszczających, z możliwością dokonania oceny efektywności kosztowej.

9. Postanowienia dodatkowe

Do niniejszego programu priorytetowego mają zastosowanie „Zasady udzielania dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej” oraz „Kryteria wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”.

Część 2) Współfinansowanie projektów Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko – część wygaszana

Część 3) Odbetonowanie i zazielenienie przestrzeni publicznych w mieście – część wygaszana

Część 4) Poprawa efektywności energetycznej i gospodarki wodno-ściekowej

4. Okres wdrażania

Program realizowany będzie w latach 2024–2029 przy czym:

- zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2025 r.;
- środki wydatkowane będą do 31.12.2029r.

5. Terminy i sposób składania wniosków

Nabór wniosków odbywa się w trybie:

- konkursowym;
- ciągłym.

Terminy, sposób składania i rozpatrywania wniosków określone zostaną odpowiednio w ogłoszeniu o naborze lub w regulaminie naboru, które zamieszczane będą na stronie internetowej NFOŚiGW.

6. Kwalifikowalność kosztów

- 1) Okres kwalifikowalności kosztów od 01.01.2023 r. do 30.09.2029 r., w którym to poniesione koszty mogą być uznane za kwalifikowane (z zastrzeżeniem zgodności z zasadami udzielania pomocy publicznej);
- 2) koszty kwalifikowane - zgodnie z „Wytycznymi w zakresie kosztów kwalifikowanych”, z zastrzeżeniem, że:
  - a) koszty zarządzania przedsięwzięciem:
    - koszty bezpośrednie, związane z zarządzaniem przedsięwzięciem - do 7 % kosztów kwalifikowanych projektu,
    - koszty nadzoru inwestorskiego – do 3 % wartości inwestycji objętych nadzorem inwestorskim w przypadku umów ryczałtowych na ich wykonanie i do 3,5% wartości inwestycji rozliczanych na podstawie kosztorysów powykonawczych,
- 3) Wnioskodawca w celu udokumentowania/uzasadnienia planowanych kosztów realizacji przedsięwzięcia:
  - w zakresie termomodernizacji przedstawi audyt energetyczny lub audyt efektywności energetycznej łącznie z analizą optymalizacyjną oraz kosztorys inwestorski;
  - w zakresie przedsięwzięć polegających na budowie, rozbudowie i modernizacji infrastruktury służącej uregulowaniu gospodarki wodno-ściekowej przedstawi projekt wraz z kosztorysem lub program funkcjonalno-użytkowy wraz z kosztorysem.

7. Formy i warunki udzielania dofinansowania

7.1 Formy dofinansowania

- dotacja;
- pożyczka.

7.2 Intensywność dofinansowania

- dofinansowanie w formie dotacji do 80% kosztów kwalifikowanych, ;
- dofinansowanie w formie pożyczki do 100% kosztów kwalifikowanych,;
- w przypadku, jeżeli wnioskodawca planuje realizację przedsięwzięcia ze wsparciem zarówno w formie dotacji, jak również w formie pożyczki, niezbędne jest złożenie odrębnych wniosków (dotacyjnego i pożyczkowego).

7.3 Rodzaje przedsięwzięć

Dofinansowanie może być udzielone na realizację przedsięwzięć polegających na :

- termomodernizacji już istniejących obiektów z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w celu zwiększenia efektywności energetycznej oraz ograniczenia emisji gazów i pyłów negatywnie oddziałujących na środowisko. Modernizacja budynków dotyczy zmiany wyposażenia obiektów w urządzenia o najwyższych, uzasadnionych ekonomicznie standardach efektywności energetycznej, związanych bezpośrednio z prowadzoną modernizacją energetyczną budynków, w szczególności takie prace jak:
  - ocieplenie obiektu (w tym np. ścian, podłóg na gruncie, stropów, stropodachów, dachów oraz innych przegród); ponadto jeżeli to konieczne dla zapewnienia prawidłowego ocieplenia budynku wymiana elementów dachu wraz z jego pokryciem;
  - wymiana okien oraz drzwi zewnętrznych;

- przebudowa systemów grzewczych (wraz z wymianą źródła ciepła);
- wymiana lub montaż systemów wentylacji i klimatyzacji;
- zastosowanie systemów zarządzania energią w budynkach;
- zastosowanie odnawialnych źródeł energii /w tym np. budowa i rozbudowa instalacji fotowoltaicznych/;
- przygotowanie dokumentacji technicznej, w tym programów funkcjonalno – użytkowych;
- ekspertyz technicznych, audytów energetycznych (audytów efektywności energetycznej), ekspertyz dziedzinowych np. ornitologicznych, chiropterologicznych, mykologicznych, itp.;
- likwidacja zawilgocenia i jego skutków w modernizowanym energetycznie budynku,
- wymiana oświetlenia wewnętrznego i zewnętrznego obiektu na energooszczędne.
- budowie, rozbudowie i modernizacji infrastruktury służącej uregulowaniu gospodarki wodno-ściekowej, z wykorzystaniem wód opadowych;

w zakresie zgodnym z celem programu.

W zakresie termomodernizacji mogą być dofinansowane obiekty, dla których park narodowy jest właścicielem, użytkownikiem wieczystym lub najemcą długoterminowym na okres nie krótszy niż 20 lat.

7.4 Warunki dofinansowania

1) ogólne warunki dofinansowania:

- w przypadku, gdy dofinansowanie stanowi pomoc publiczną, będzie ono udzielane zgodnie z regulacjami dotyczącymi pomocy publicznej,
- pożyczka nie podlega umorzeniu;
- wypłata transz dotacji lub pożyczki może nastąpić w formie refundacji i/lub zaliczki, przy czym przez refundację rozumie się wypłatę środków po przedstawieniu przez beneficjenta dokumentów potwierdzających poniesione koszty przedsięwzięcia, tzn. za roboty, które zostały wykonane, odebrane, zafakturowane, z zastrzeżeniem, że zaksięgowane faktury zostały zatwierdzone przez beneficjenta do wypłaty. W sprawie wypłaty w formie zaliczki zgodę musi wyrazić Zarząd NFOŚiGW, przy czym Zarząd NFOŚiGW może postanowić o wypłacie kwoty dofinansowania lub jej części w formie zaliczki pod warunkiem, że zostaną spełnione łącznie poniższe przesłanki:
  - beneficjent otworzy wyodrębniony rachunek bankowy, na który będą przekazywane środki z zaliczki;
  - z rachunku bankowego nie będą zrefundowane wydatki poniesione przez Beneficjenta na realizację Przedsięwzięcia przed dniem otrzymania zaliczki z NFOŚiGW;
  - beneficjent rozliczy pożyczki, na warunkach określonych w umowie, przez które należy rozumieć:
    - a) w przypadku umów pożyczek – kwotę powstałą z różnic, pomiędzy kwotą odsetek z oprocentowania terminowych depozytów bankowych utworzonych z kwot otrzymanych, a niewydatkowanych zaliczek, które to odsetki beneficjent uzyskał lub powinien był uzyskać działając starannie, bez pokrzywdzenia Narodowego Funduszu, a kwotą odsetek, naliczonych przez beneficjenta od kwoty niewydatkowanej zaliczki, zgodnie z oprocentowaniem określonym w umowie pożyczki;
    - b) w przypadku umów dotacji – kwotę odsetek z oprocentowania terminowych depozytów bankowych utworzonych z kwot otrzymanych, a niewydatkowanych zaliczek, które to odsetki beneficjent uzyskał lub powinien był uzyskać działając starannie, bez pokrzywdzenia Narodowego Funduszu;
- dofinansowanie może być udzielone na przedsięwzięcie, w ramach którego budynek (budynki) spełnia warunki określone w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury w sprawie warunków

technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz.1065), w szczególności określone w dziale X oraz załączniku nr 2 do tego rozporządzenia.

- okres trwałości przedsięwzięcia wynosi 5 lat od daty jego zakończenia, przy czym przez datę zakończenia przedsięwzięcia rozumiana jest data podpisania ostatecznego protokołu odbioru końcowego.

-

2) warunki udzielenia dotacji:

- minimalne koszty kwalifikowane przedsięwzięcia na etapie składania wniosku muszą wynosić 500 000 zł;

3) warunki udzielenia pożyczki:

- kwota pożyczki: od 100 000 zł, z zastrzeżeniem poziomu intensywności dofinansowania określonego w programie;
- oprocentowanie: WIBOR 3M, nie mniej niż 1 % w skali roku. Odsetki z tytułu oprocentowania spłacane są na bieżąco w okresach kwartalnych. Pierwsza spłata na koniec kwartału kalendarzowego, następującego po kwartale, w którym wypłacono pierwszą transzę środków;
- okres finansowania: pożyczka może być udzielona na okres nie dłuższy niż 15 lat. Okres finansowania jest liczony od daty planowanej wypłaty pierwszej transzy pożyczki do daty planowanej spłaty ostatniej raty kapitałowej;
- okres karencji: przy udzielaniu pożyczki może być stosowana karencja w spłacie rat kapitałowych liczona od daty wypłaty ostatniej transzy pożyczki do daty spłaty pierwszej raty kapitałowej, lecz nie dłuższa niż 12 miesięcy od daty zakończenia realizacji przedsięwzięcia;

7.5 Beneficjenci

parki narodowe;

8. Szczegółowe kryteria wyboru przedsięwzięć:

KRYTERIA DOSTĘPU

Lp.	NAZWA KRYTERIUM	TAK	NIE
1	Wniosek jest złożony w terminie określonym w regulaminie naboru/konkursu*)		
2	Wniosek jest złożony na obowiązującym formularzu i w wymaganej formie		
3	Wniosek jest kompletny i prawidłowo podpisany, wypełniono wszystkie		
4	Wnioskodawca mieści się w katalogu Beneficjentów, określonym w programie priorytetowym*)		
5	W ciągu ostatnich 3 lat przed dniem złożenia wniosku NFOŚiGW nie wypowiedział Wnioskodawcy lub nie rozwiązał z nim umowy o dofinansowanie – za wyjątkiem rozwiązania za porozumieniem stron – z przyczyn leżących po stronie Wnioskodawcy		
6	Wnioskodawca wywiązuje się z zobowiązań publicznoprawnych na rzecz NFOŚiGW, właściwych organów, czy też podmiotów		
7	Wnioskodawca wywiązuje się z zobowiązań cywilnoprawnych na rzecz NFOŚiGW		
8	Cel i rodzaj przedsięwzięcia jest zgodny z programem priorytetowym*)		
9	Realizacja przedsięwzięcia nie jest zakończona przed dniem złożenia wniosku		
10	Okres realizacji przedsięwzięcia i wypłaty dofinansowania są zgodne z programem priorytetowym		
11	Forma i intensywność wnioskowanego dofinansowania jest zgodna z programem priorytetowym*)		
<i>Uzyskanie negatywnej oceny w kryterium 1-11 skutkuje odrzuceniem wniosku</i>			

*) szczegółowe wymagania dotyczące spełnienia kryterium może zawierać ogłoszenie o naborze/konkursie

KRYTERIA JAKOŚCIOWE PUNKTOWE

Lp.	NAZWA KRYTERIUM	PUNKTY	WAGA	WYNIK OCENY
1	Gotowość do realizacji inwestycji – wnioskodawca posiada udokumentowane prawo do dysponowania gruntem, na którym ma być realizowane przedsięwzięcie.	0 pkt – wnioskodawca nie posiada prawa do dysponowania gruntem 3 pkt – wnioskodawca posiada prawo do dysponowania gruntem	1	3
2	Gotowość do realizacji przedsięwzięcia – wnioskodawca posiada wymagane prawem zgody i pozwolenia	0 pkt – wnioskodawca nie posiada żadnych zgód oraz pozwoleń, a także nie wystąpił o ich uzyskanie 1 pkt – wnioskodawca nie posiada żadnych zgód oraz pozwoleń, ale udokumentował fakt wystąpienia o ich uzyskanie 2 pkt – wnioskodawca posiada część wymaganych zgód i pozwoleń 3 pkt - wnioskodawca posiada wszystkie wymagane zgody i pozwolenia lub wykazał brak konieczności ich uzyskania	1	3
3	Gotowość do realizacji – wnioskodawca posiada dokumentację techniczną i/lub projektową	0 pkt – wnioskodawca nie posiada dokumentacji technicznej i/lub projektowej 3 pkt – wnioskodawca posiada dokumentację techniczną i/lub projektową	1	3
4	Ocena czy przedsięwzięcie zawarte we wniosku spełni wymagania zawarte w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. z późn. zm. tj. „ <i>Warunki techniczne jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie</i> ” – jeżeli dotyczy.	0 pkt. – przedsięwzięcie po jego zakończeniu nie spełni wymagań zawartych w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. z późn. zm. tj. „ <i>Warunki techniczne jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie</i> ” 5 pkt - przedsięwzięcie po jego zakończeniu spełni wymagania zawartych w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. z późn. zm. tj. „ <i>Warunki techniczne jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie</i> ” lub wnioskodawca złożył oświadczenie, że nie dotyczy.	1	5
5	Ocena występowania na obiektach ujętych w przedsięwzięciu zwierząt objętych ochroną gatunkową na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	0 pkt. – na obiektach ujętych w przedsięwzięciu występują zwierzęta objęte ochroną gatunkową na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, a wnioskodawca nie uzyskał zezwoleń na czynności podlegające zakazom; 2 pkt. – na obiektach ujętych w przedsięwzięciu nie stwierdzono występowania osobników zwierząt objętych ochroną gatunkową na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	1	2

		lub wnioskodawca posiada zezwolenie od właściwego terytorialnie regionalnego dyrektora ochrony środowiska na czynności podlegające zakazom w stosunku do gatunków objętych ochroną, na podstawie art. 56 w zw. z art. 52 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r.;		
<p>Uzyskanie 0pkt. w kryterium 1-5, skutkuje odrzuceniem wniosku. Suma punktów do uzyskania wynosi 16 pkt. Pozytywną ocenę wniosek uzyskuje po otrzymaniu minimum 10 pkt.</p>				

KRYTERIA JAKOŚCIOWE DOPUSZCZAJĄCE

Lp.	NAZWA KRYTERIUM	TAK	NIE
I	OCENA FINANSOWA /o ile dotyczy/		
1	Analiza bieżącej sytuacji finansowej Wnioskodawcy.		
	<p>Zasady oceny: Ocena przeprowadzana jest na podstawie zweryfikowanych przez NFOŚiGW danych finansowych przedstawionych we wniosku (wraz z załącznikami) zgodnie z „Metodyką oceny finansowej wniosku o dofinansowanie”. Kryterium jest oceniane pozytywnie o ile z oceny wynika, iż Wnioskodawca nie znajduje się w złej sytuacji finansowej Negatywna ocena kryterium nie powoduje odrzucenia wniosku i ile ocena kryterium nr 2 jest pozytywna.</p>		
2	Analiza prognozowanej sytuacji finansowej Wnioskodawcy – w tym analiza wykonalności i trwałości finansowej.		
	<p>Zasady oceny: Ocena przeprowadzana jest na podstawie zweryfikowanych przez NFOŚiGW danych finansowych przedstawionych we wniosku (wraz z załącznikami) zgodnie z Metodyką oceny finansowej wniosku o dofinansowanie. Kryterium jest oceniane pozytywnie o ile z oceny prognozowanej sytuacji finansowej Wnioskodawcy wynika, iż nie znajduje się on w złej sytuacji finansowej i jest w stanie zapewnić wykonalność i trwałość finansową oraz zbilansowanie źródeł finansowania projektu Negatywna ocena kryterium powoduje odrzucenie wniosku niezależnie od wyników oceny kryterium nr 1</p>		
II	OCENA DOPUSZCZALNOŚCI POMOCY PUBLICZNEJ (o ile dotyczy)		
1	Dopuszczalność pomocy publicznej zgodnie z przepisami o pomocy publicznej		
	<p>Zasady oceny: Ocena dopuszczalności i intensywności wnioskowanej pomocy publicznej pod kątem jej zgodności z warunkami określonymi we właściwych przepisach o pomocy publicznej Negatywna ocena kryterium powoduje odrzucenie wniosku</p>		

9. Postanowienia dodatkowe

Do niniejszego programu priorytetowego mają zastosowanie „Zasady udzielania dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”, „Kryteria wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej” oraz „Metodyka oceny finansowej wniosku o dofinansowanie”.